

Det kongelige kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep.

0032 Oslo

KOMM. OG REG DEP
03 FEB 2006
05/13280-193
Sak: 661.0
Avd. KO / KØ / HGR

BORGEUTVALGETS INNSTILLING - UTTALELSE

Vår ref.
06/130-3/BS

Arkivkode
024 &20

Deres ref.

Dato
01.02.2006

Formannskapet i Berg behandlet i møte 31.01.2006 sak 23/06 og fattet følgende

Vedtak:

Berg formannskap viser til Midt-Troms regionråds uttalelse i sak 53/05 og slutter seg til denne i sin helhet.

Med vennlig hilsen
Berg kommune

Trond Abelsen
ordfører

Kopi til: Kommunene Bardu, Dyrøy, Lenvik, Målselv, Sørreisa, Torsken, Tranøy
Midt-Troms regionråd, Postboks 46, 9305 Finnsnes

Vedlegg:**Saksutredning:**

Det vises til regionrådets uttalelse i sak 53/05 i møte den 16.12.05.

**UTTALELSE FRA MIDT-TROMS REGIONRÅD TIL BORGEUTVALGETS
INNSTILLING**

Regionrådet har gått gjennom utvalgets innstilling og er kommet til en hovedkonklusjon om at Borgeutvalgets innstilling inneholder noen gode elementer og hensikter, men at man på grunn av forslaget totale innretning vil gå imot å endre dagens inntektssystem. Forslaget innebærer at kommunene i Nord-Norge vil tape ca 600 millioner, og det vil totalt sett virke svært negativt på en landsdel som trenger incentiver for vekst heller enn negative signaler og tiltak. Regionrådet mener at hensikten med innstillingen er å omfordele inntektene til kommunene, noe som slik forslaget framstår vil føre til en sterk nedbygging i de aller fleste av landsdelens kommuner. Inntektstapet vil totalt sett være så stort at det vil få store konsekvenser i negativ retning. Derfor må Nord-Norgetilskuddet slik vi kjenner det i dag, bestå også i framtida. Regionrådet har den oppfatning at dagens inntektssystem i store trekk gir en riktig og rettferdig fordeling av ressursene i landet, og i nødvendig grad hensyntar de spesielle utfordringene kommunene lengst i nord står overfor.

Regionrådet vil begrunne sitt synspunkt med følgende argumentasjon:

- Den generelle økningen i inntektene til kommunene i 2006 var helt nødvendig, fordi det over flere år er det bygd opp en ubalanse mellom oppgaver og finansiering. Det er derfor særlig positivt at denne snuoperasjon skal være en del av en opptrappingsplan for å skape økonomisk balanse i kommunesektoren. Kommunene i Midt-Troms har gjennom mange år nå tatt sin del av denne nedjusteringen gjennom tilpasningen i overgangsordninga, nedgangen i skjønnsstilskudd og manglende prisjustering av Nord-Norgetilskuddet. Derfor vil Borgeutvalgets forslag virke svært negativt om de blir satt ut i livet.
- Når regjeringen legger opp til å sikre at også små kommuner skal ha mulighet til å opprettholde et høyt nivå på tjenestetilbudet til innbyggerne, er dette positivt. Ikke minst er denne endringen i politikk svært viktig for Nord-Norge. Regjeringen legger til grunn at styrkingen av kommuneøkonomien er en viktig del av regjeringens satsing på distriktene. Borgeutvalgets innstilling vil for de aller fleste kommuner i Troms ha en svært negativ virkning.
- Kommunene i Nord-Norge har et betydelig ansvar for å bidra til nærings- og samfunnsutvikling. Det er erkjent at store avstander og spredt befolkning stiller større krav til disse kommunene enn til andre. Av denne grunn er det viktig at kommunene har frihet i økonomien til å bidra med samfunnsutvikling. Regionrådet vil peke på at våre kommuner har et ansvar for å utvikle lokalsamfunnet i tillegg til de mer klassiske oppgavene som lokaldemokrati, forvaltning og tjenesteproduksjon. Svakere økonomi svekker kommunenes evne til å være samfunnsbygger.

- Store avstander og spredt befolkning gjør at offentlige tjenestetilbud er viktige i hverdagen til folk. Verdiskapingen i eksportindustrien er avhengig av et godt offentlig tjenestetilbud med nærhet. Det er utenkelig at man i Midt-Troms skal bli satt tilbake til 60-tallet mht offentlige tjenester, noe som er sannsynlig med de til dels store tap i inntektene som flere av kommunene kommer ut med i Borgeutvalgets innstilling. En ytterligere innstramning i kommunenes frie økonomi vil sette mange samfunn i fare fordi man får en kopling av nedtrekk i offentlige tjenester og eksportindustriens utfordringer mht kostnader og kronekurs. Borgeutvalgets innstilling foreslår svært omfattende endringer, for å ikke si dramatiske endringer i rammebetingelsene knyttet til å kunne gi et likeverdig tjenestetilbud til alle innbyggerne i landet.
- Den store distriktpolitikken føres bl.a gjennom kommuneøkonomien, noe som er svært viktig for bosettingen i landets mest naturressursrike område. Derfor er det særdeles viktig at kommunene ikke nå får en ytterligere svekkelse av økonomien.
- Det sier seg selv at om kommunene i landsdelen blir tilført nye friske midler i neste års statsbudsjett blir dette fort borte dersom forslagene til Borge-utvalget tas til følge.

Dersom regjeringen likevel skulle vurdere å fremme Borgeutvalgets innstilling for Stortinget, vil regionrådet peke på følgende forhold som må rettes opp før vi kan anbefale en slik løsning:

- Forenklingen av kriteriene i inntektssystemet synes fornuftige.
- Regionrådet er uenig i at skjønnsporten nedjusteres kraftig og kun brukes i spesielle tilfelle. Skjønnsportens størrelse bør i så tilfelle økes, og spesielt innrettes mot et sterkt interkommunalt samarbeid til erstatning for kommunesammenslåing.
- Innretningen på det distriktpolitiske tilskuddet blir feil. For det første blir vektingen mellom Finnmark og Nord-Troms på den ene side og resten av Troms på den andre side helt skjev. Dette vises klart gjennom at de fleste kommunene i Nord-Troms får en sterk økning i den økonomiske handlefriheten, mens våre kommuner får en nedgang. Infrastruktur, avstander og arbeidsliv tilsier at Midt-Troms har mange av de samme problemene som Nord-Troms, og dette må hensyntas i et nytt inntektssystem. Vårt forslag er å øke vektingen for sone B til 70. Da vil forholdet til sone A og C være naturlig.
- Tromsø bør være en del av det distriktpolitiske tilskuddet. Aktiviteten i Tromsø betyr mye for resten av Troms, og en inntektsfjerning på ca 30 mill pr år i Tromsø vil bety betydelig mindre muligheter for at Tromsø skal kunne aksle den rollen man nå blir tildelt gjennom nordområdesatsingen til regjeringen.
- Den samlede innsats Borgeutvalget foreslår i det distriktpolitiske virkemidlet er i realiteten 600 millioner mindre til Nord-Norge. Dette tapet fordeles på andre kommuner. Dette kan ikke godtas, og man bør derfor samlet øke innsatsen tilsvarende.

Skaland, 24.01.06

Trond Abelsen
ordfører